

BIJSLUITER: INFORMATIE VOOR DE GEBRUIK(ST)ER

INCRELEX 10 mg/ml oplossing voor injectie mecasermine

Lees de hele bijsluiter zorgvuldig door voordat u start met het gebruik van dit geneesmiddel.

- Bewaar deze bijsluiter. Het kan nodig zijn om deze nog eens door te lezen.
- Heeft u nog vragen, raadpleeg dan uw arts of apotheker.
- Dit geneesmiddel is aan u persoonlijk voorgeschreven. Geef dit geneesmiddel niet door aan anderen. Dit geneesmiddel kan schadelijk voor hen zijn, zelfs als de verschijnselen dezelfde zijn als waarvoor u het geneesmiddel heeft gekregen.
- Wanneer één van de bijwerkingen ernstig wordt of als er bij u een bijwerking optreedt die niet in deze bijsluiter is vermeld, raadpleeg dan uw arts of apotheker.

In deze bijsluiter:

1. Wat is INCRELEX en waarvoor wordt het gebruikt
2. Wat u moet weten voordat u INCRELEX gebruikt
3. Hoe wordt INCRELEX gebruikt
4. Mogelijke bijwerkingen
5. Hoe bewaart u INCRELEX
6. Aanvullende informatie

1. WAT IS INCRELEX EN WAARVOOR WORDT HET GEBRUIKT

- INCRELEX is een vloeistof met kunstmatige insulineachtige groeifactor 1 (IGF-1), die gelijk is aan het IGF-1 dat uw lichaam aanmaakt.
- INCRELEX wordt gebruikt voor de behandeling van kinderen en jong volwassenen, die erg klein zijn voor hun leeftijd doordat hun lichaam niet genoeg IGF-1 aanmaakt. Deze aandoening heet primaire IGF-1-deficiëntie.

2. WAT U MOET WETEN VOORDAT U INCRELEX GEBRUIKT

Gebruik INCRELEX niet

- als u/uw kind allergisch (overgevoelig) bent/is voor mecasermine of voor één van de andere bestanddelen van INCRELEX
- als u/uw kind kanker heeft
- als rechtstreekse injectie in een ader
- benzylalcohol mag niet aan premature baby's of aan neonaten worden gegeven.

Wees extra voorzichtig met INCRELEX

- als u/uw kind een gebogen wervelkolom heeft (scoliose). In dat geval moet u/uw kind worden gecontroleerd op verergering van de scoliose.
- als u/uw kind vergrote amandelen heeft (tonsilhypertrofie). In dat geval moet u/uw kind regelmatig worden onderzocht.
- als u/uw kind symptomen van verhoogde druk in de hersenen (intracranieële hypertensie) heeft, zoals hoofdpijn met braken. Neem in dat geval contact op met uw arts voor advies.
- als u/uw kind een lichte of ernstige allergische reactie op INCRELEX heeft. Bel zo snel mogelijk uw arts als u/uw kind huiduitslag of netelroos krijgt. Roep onmiddellijk medische hulp in als u/uw kind moeite met ademen krijgt of in shock raakt.
- als u/uw kind niet meer groeit (de groeischijven van de beenderen zijn gesloten).

Het gebruik van INCRELEX is niet onderzocht bij kinderen jonger dan 2 jaar en wordt daarom bij die kinderen niet aangeraden.

Gebruik met andere geneesmiddelen

Vertel het uw arts vooral als u/uw kind insuline of andere geneesmiddelen tegen suikerziekte (diabetes) gebruikt. Het kan zijn dat de dosering van deze geneesmiddelen aangepast moet worden.

Vertel uw arts of apotheker als u/uw kind andere geneesmiddelen gebruikt of kort geleden heeft gebruikt. Dit geldt ook voor geneesmiddelen die u zonder voorschrift kunt krijgen, alsmede kruiden- en vitaminepreparaten.

Gebruik van INCRELEX met voedsel en drank

INCRELEX moet kort vóór of na het eten worden toegediend, omdat dit middel, net als insuline, een te lage bloedglucosespiegel kan veroorzaken.

De dosis mag niet worden gegeven wanneer een maaltijd of tussendoortje is overgeslagen. De dosis mag nooit worden verhoogd om één of meer overgeslagen doses in te halen.

Zwangerschap en borstvoeding

De behandeling met INCRELEX moet worden gestaakt als u zwanger wordt.

INCRELEX mag niet worden toegediend aan een moeder die borstvoeding geeft.

Rijvaardigheid en het gebruik van machines

Er is geen onderzoek gedaan naar de effecten van INCRELEX op de rijvaardigheid en het gebruik van machines. Een te lage bloedglucosespiegel kan echter de rijvaardigheid en het bedienen van machines verstoren.

De patiënt dient in de 2 tot 3 uur na toediening van de dosis risicovolle bezigheden (bijvoorbeeld autorijden) te vermijden, in het bijzonder bij de start van de behandeling met INCRELEX, totdat een dosis van INCRELEX is vastgesteld waarbij geen significante aan de behandeling gerelateerde bijwerkingen optreden.

Belangrijke informatie over enkele bestanddelen van INCRELEX

INCRELEX bevat 9 mg per ml benzylalcohol als conserveermiddel.

Benzylalcohol kan giftige en allergische reacties veroorzaken bij baby's en kinderen tot 3 jaar.

3. HOE WORDT INCRELEX GEBRUIKT

Volg bij het gebruik van INCRELEX nauwgezet het advies van uw arts/de arts van uw kind. Raadpleeg bij twijfel uw arts/de arts van uw kind of uw apotheker. De gebruikelijke dosering is 0,04 tot 0,12 mg/kg lichaamsgewicht van de patiënt, tweemaal daags toegediend. Zie de 'Gebruiksaanwijzing' aan het eind van deze bijsluiter.

Injecteer INCRELEX vlak vóór of na een maaltijd of tussendoortje net onder uw huid/de huid van uw kind. Geef uzelf/uw kind geen dosis INCRELEX als u/uw kind om welke reden dan ook niet kan eten. Een overgeslagen dosis mag niet worden ingehaald door de volgende keer een dubbele dosis toe te dienen.

Injecteer INCRELEX net onder de huid van de bovenarm, het bovenbeen (dij), de buik of de billen. Geef de injectie nooit in een ader of een spier. Geef elke volgende injectie op een andere injectieplaats.

Gebruik uitsluitend INCRELEX die er helder en kleurloos uitziet.

Behandeling met INCRELEX is een langdurige behandeling. Vraag uw arts om nadere informatie.

Wat u moet doen als u meer van INCRELEX heeft gebruikt dan u zou mogen

Als er meer dan de aanbevolen hoeveelheid INCRELEX is ingespoten, neem dan contact op met uw arts.

Een acute overdosis van INCRELEX kan tot hypoglykemie (een te lage bloedglucosespiegel) leiden. Bij langdurige overdosering kunnen bepaalde lichaamsdelen te groot worden (bijvoorbeeld de handen, de voeten, onderdelen van het gelaat) of kan het gehele lichaam te hard groeien.

Behandeling van een acute overdosis INCRELEX moet gericht zijn op behandeling van de te lage bloedglucosespiegel. Er moeten suikerhoudende vloeistoffen of voedingsmiddelen worden genuttigd. Als de patiënt niet wakker of helder genoeg is om suikerhoudende vloeistoffen te drinken, dan kan een injectie glucagon in de spier nodig zijn om de te lage bloedglucosespiegel te herstellen. Uw arts of verpleegkundige legt u uit hoe u een injectie glucagon moet geven.

Wat u moet doen wanneer u bent vergeten INCRELEX te gebruiken

Neem geen dubbele dosis om een vergeten dosis in te halen.

Als u stopt met het gebruik van INCRELEX

Een onderbreking of het te vroeg beëindigen van de behandeling met INCRELEX kan het succes van de groeibehandeling verstoren. Vraag uw arts om advies voordat u de behandeling stopt.

Als u nog vragen heeft over het gebruik van dit geneesmiddel, vraag dan uw arts of apotheker.

4. MOGELIJKE BIJWERKINGEN

Zoals alle geneesmiddelen kan INCRELEX bijwerkingen veroorzaken, hoewel niet iedereen deze bijwerkingen krijgt.

Wanneer één van de bijwerkingen ernstig wordt of als er bij u een bijwerking optreedt die niet in deze bijsluiter is vermeld, raadpleeg dan uw arts of apotheker.

De zeer vaak voorkomende bijwerkingen (die waarschijnlijk bij meer dan 1 van de 10 patiënten optreden) die in klinisch wetenschappelijk onderzoek voorkwamen, staan hieronder vermeld.

Hypoglykemie (te lage bloedglucosespiegel):

Net als insuline, kan INCRELEX de bloedglucosespiegel doen dalen. Verschijnselen van een lage bloedglucosespiegel zijn: duizeligheid, vermoeidheid, rusteloosheid, honger, prikkelbaarheid, concentratieproblemen, zweten, misselijkheid en een snelle of onregelmatige hartslag.

Ernstige hypoglykemie kan bewusteloosheid, epileptische aanvallen of overlijden tot gevolg hebben. Als u/uw kind INCRELEX gebruikt, dan dient u/uw kind activiteiten met een verhoogd risico (zoals zware lichamelijke inspanning) in de 2 tot 3 uur na de INCRELEX-injectie te vermijden, met name bij het begin van de behandeling met INCRELEX.

Voordat de behandeling met INCRELEX begint, zal uw arts u uitleggen hoe een lage bloedglucosespiegel moet worden behandeld. Voor het geval er verschijnselen van een lage

bloedglucosespiegel ontstaan, moet u/uw kind altijd iets bij zich hebben waar suiker in zit, zoals sinaasappelsap, glucosegel, snoep of melk. Als u/uw kind bij een veel te lage bloedglucosespiegel niet reageert en geen suikerhoudende vloeistof kan drinken, dan moet u/uw kind een injectie glucagon krijgen. Uw arts of verpleegkundige zal u uitleggen hoe die injectie moet worden gegeven.

Als glucagon wordt geïnjecteerd, dan zorgt het ervoor dat uw bloedglucosespiegel weer gaat stijgen. Het is belangrijk dat u/uw kind evenwichtig samengestelde voeding gebruikt, met naast de suikerhoudende voedingsmiddelen ook voedingsmiddelen met eiwitten en vetten, zoals vlees(waren) en kaas.

Een verhoogde bloedglucosespiegel is eveneens waargenomen tijdens behandeling met INCRELEX.

Reacties op de injectieplaats:

Het injecteren van INCRELEX kan vetverlies (lipoatrofie), toename van vet (lipohypertrofie), of pijn, roodheid of bloedingen op de injectieplaats veroorzaken. Reacties op de injectieplaats kunnen worden vermeden door elke keer op een andere plaats te injecteren.

Vergrote amandelen:

Door INCRELEX kunnen de amandelen van u/uw kind groter worden. Enkele verschijnselen van vergrote amandelen zijn: snurken, moeite met ademen of slikken, slaapapneu (een aandoening waarbij de ademhaling tijdens de slaap eventjes stopt) of vocht in het middenoor, evenals oorinfecties. Slaapapneu kan overdag overmatige slaperigheid veroorzaken. Neem contact op met uw arts als u/uw kind last heeft van deze symptomen. Infectie van de amandelen is eveneens waargenomen. De arts dient de amandelen van u/uw kind regelmatig te controleren. Zwelling in de neus, een vergrote zwezerik (thymus) en opgezette lymfeklieren zijn eveneens waargenomen bij behandeling met INCRELEX.

Hypoacusis (gehoorverlies):

Neem contact op met uw arts als u/uw kind gehoorproblemen krijgt.

De vaak voorkomende bijwerkingen (die waarschijnlijk bij minder dan 1 van de 10 patiënten optreden) die in klinisch wetenschappelijk onderzoek voorkwamen, staan hieronder vermeld.

Hartafwijkingen:

Bij sommige patiënten die met INCRELEX werden behandeld bleek uit echografisch onderzoek van het hart (echocardiogram) dat de hartspier vergroot was. Uw arts kan vóór, tijdens en na de behandeling met INCRELEX een echocardiogram laten maken.

Verder zijn een jagende hartslag en hartklepafwijkingen tijdens behandeling met INCRELEX gerapporteerd.

Intracraniale hypertensie (verhoogde druk in de hersenen):

INCRELEX kan net als groeihormoon soms een tijdelijk verhoogde druk in de hersenen veroorzaken. De symptomen van intracraniale hypertensie zijn onder meer hoofdpijn en misselijkheid met overgeven. Neem contact op met uw arts als u/uw kind hoofdpijn met overgeven heeft. Uw arts kan onderzoeken of er sprake is van intracraniale hypertensie. Als dat inderdaad het geval is, kan uw arts besluiten tijdelijk minder INCRELEX voor te schrijven of de behandeling te staken. Er kan weer met INCRELEX worden begonnen als de intracraniale hypertensie verdwenen is.

Ook zijn gezichtsstoornissen gerapporteerd.

Afglijding van de dijbeenkop ter hoogte van de groeischijf:

Dit is een aandoening waarbij de bovenkant van het bovenbeen wegglijdt. Neem onmiddellijk contact op met uw arts als u/uw kind mank gaat lopen of pijn in een heup of knie krijgt.

Verergering van scoliose (veroorzaakt door snelle groei):

Als u/uw kind scoliose heeft, moet de kromming in de wervelkolom van u/uw kind regelmatig worden gecontroleerd. Pijn en stijfheid van spieren en gewrichten zijn evenals kaakafwijkingen ook gezien bij behandeling met INCRELEX.

Infecties:

Infecties van de mond, keel en bovenste luchtwegen zijn waargenomen bij kinderen die met INCRELEX werden behandeld. Dergelijke infecties kunnen met koorts gepaard gaan.

Nieraandoeningen:

Er zijn nierstenen gemeld, en daarmee gepaard gaande pijn en zwelling van de nieren.

Voortplantingsstelsel:

Vergrote borsten en cysten in de eierstokken zijn waargenomen.

Spijsverteringsstelsel:

Maagpijn, moeite met slikken, kokhalzen en braken zijn voorgekomen tijdens behandeling met INCRELEX. Gewichtstoename is ook gemeld, evenals een verhoogd vetgehalte in het bloed en verhoogde leverenzymwaarden.

Veranderingen van huid en haar:

Huidverdikking, moedervlekjes, gesteeld huidaanslag (acrochordon) en ongewone structuur van het haar zijn waargenomen bij behandeling met INCRELEX.

Andere gemelde bijwerkingen zijn gebrek aan energie, depressie, nervositeit, desoriëntatie, onprettig gevoel op de borst, duizeligheid, trillen en rusteloze benen.

5. HOE BEWAART U INCRELEX

Buiten het bereik en zicht van kinderen houden.

Gebruik INCRELEX niet meer na de vervaldatum die staat vermeld op het etiket na EXP. De vervaldatum verwijst naar de laatste dag van die maand.

Bewaren in de koelkast (2 °C – 8 °C). Niet in de vriezer bewaren.

De injectieflacon in de buitenverpakking bewaren ter bescherming tegen licht.

Na het eerste gebruik mag de injectieflacon niet langer dan 30 dagen bij 2 °C tot 8 °C worden bewaard.

Geneesmiddelen dienen niet weggegooid te worden via het afvalwater of met huishoudelijk afval. Vraag uw apotheker wat u met medicijnen moet doen die niet meer nodig zijn. Deze maatregelen zullen helpen bij de bescherming van het milieu.

6. AANVULLENDE INFORMATIE

Wat bevat INCRELEX

- Het werkzame bestanddeel is mecasermine. Eén ml bevat 10 mg mecasermine. Elke injectieflacon bevat 40 mg mecasermine.
- De andere bestanddelen zijn: benzylalcohol, natriumchloride, polysorbaat 20, ijszijn, natriumacetaat en water voor injecties.

Hoe ziet INCRELEX er uit en wat is de inhoud van de verpakking

INCRELEX is een heldere kleurloze oplossing voor injectie, geleverd in een glazen injectieflacon, die met een stop en een verzegeling is afgesloten. De injectieflacon bevat 4 ml vloeistof.

INCRELEX wordt geleverd in een verpakking met één glazen injectieflacon.

Houder van de vergunning voor het in de handel brengen en fabrikant

Houder van de vergunning voor het in de handel brengen:

Ipsen Pharma
65, quai Georges Gorse
92100 Boulogne-Billancourt
Frankrijk

Fabrikant:
Beaufour Ipsen Industrie
Rue d'Ethe Virton
28100 Dreux
Frankrijk

Neem voor alle informatie met betrekking tot dit geneesmiddel contact op met de lokale vertegenwoordiger van de houder van de vergunning voor het in de handel brengen.

**België/Belgique/Belgien,
Luxembourg/Luxemburg**
Ipsen NV
Guldensporenpark 87
B-9820 Merelbeke
België /Belgique/Belgien
Tél/Tel: + 32 - 9 -243 96 00

Italia
Ipsen SpA
Via A. Figino, 16
I-20156 Milano
Tel: + 39 - 02 - 39 22 41

România, България
Beaufour Ipsen Pharma
Aleea Alexandru, nr.10, Ap.2-4, Sct.1
Bucuresti, 011821 - RO
Tel: + 40 21(0) 231 27 20

Latvija
Beaufour Ipsen Pharma
Bauskas 58
Riga LV 1004
Tel: +371 67622233

Česká republika
Beaufour Ipsen Pharma
Evropská 136/810
CZ-160 00 Praha 6
Tel: + 420 242 481 821

Lietuva
Beaufour Ipsen Pharma Lietuvos filialas
Betygalos g. 2,
LT-47183 Kaunas
Tel. + 370 37 337854

**Danmark, Norge, Suomi/Finland, Sverige,
Ísland**
Institut Produits Synthèse (IPSEN) AB
Kista Science Tower
Färögatan 33
SE - 164 51 Kista
Sverige/Ruotsi/Svíþjóð
Tel/Tlf/Puh/Sími: +46 8 588 370 70

Magyarország
Beaufour Ipsen Pharma SAS Magyarországi
Kereskedelmi Képviselet
1133 Budapest,
Árbóc u. 6.
Tel: +36 1 555 5930

Deutschland, Österreich

Ipsen Pharma GmbH
Einsteinstr. 30
D-76275 Ettlingen
Deutschland
Tel: + 49 - 7243 184-80

Eesti

ESTOBIIN OÜ
Udeselja 4-4
11913, Tallinn, Estonia
Tel: +372 600 2996

Ελλάδα, Κύπρος, Malta

Ipsen EΠE
Αγ. Δημητρίου 63
Άλιμος
GR-17456 Αθήνα
Ελλάδα
Τηλ: + 30 - 210 - 984 3324

España

Ipsen Pharma S.A.
Ctra. Laureà Miró 395
Sant Feliu de Llobregat
E-08980 Barcelona
Tel: + 34 - 936 - 858 100

France

Ipsen Pharma
65 quai Georges Gorse
F-92100 Boulogne-Billancourt
Tel: +33 - 1 - 58 33 50 00

Ireland

Ipsen Pharmaceuticals Ltd.
7 Upper Leeson Street
IRL-Dublin 4
Tel: + 353 - 1 - 668 1377

Nederland

Ipsen Farmaceutica B.V.
Taurusavenue 33 B
NL-2132 LS Hoofddorp
Tel: + 31 23 55 41 600

Polska

Ipsen Poland Sp. z o.o.
Al. Jana Pawła II 29
PL-00- 867 Warszawa
Tel.: + 48 (0) 22 653 68 00

Portugal

Ipsen Portugal - Produtos Farmacêuticos S.A.
Alameda Fernão Lopes, nº 16-11º, Miraflores
P-1495 - 190 Algés
Tel: + 351 - 21 - 412 3550

Slovenija

Pharmaswiss d.o.o
Dolenjska cesta 242c
SI-1000 Ljubljana
Tel: + 386 1 236 47 00

United Kingdom

Ipsen Ltd.
190 Bath Road
Slough, Berkshire
SL1 3XE
Tel: + 44 - (0)1753 - 62 77 00

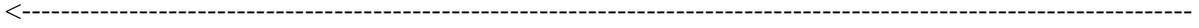
Slovenská republika

Liek s.r.o.
Hviezdoslavova 19
SK-903 01 Senec
Tel. +421 245 646 322

Deze bijsluiter is voor de laatste keer goedgekeurd in

Dit geneesmiddel is geregistreerd onder “uitzonderlijke omstandigheden”. Dit betekent dat vanwege de zeldzaamheid van deze ziekte het onmogelijk was om volledige informatie over dit geneesmiddel te krijgen. Het Europese Geneesmiddelen Bureau (EMA) zal ieder jaar mogelijke nieuwe informatie over dit geneesmiddel beoordelen en zonodig zal deze bijsluiter worden aangepast.

Gedetailleerde informatie over dit geneesmiddel is beschikbaar op de website van het Europese Geneesmiddelen Bureau (EMA) <http://www.ema.europa.eu/>. Er zijn ook verwijzingen naar andere websites over zeldzame ziektes en behandelingen.

GEBRUIKSAANWIJZING

INCRELEX dient met steriele wegwerpinjectiespuiten en -injectienaalden te worden toegediend. Het volume van de injectiespuiten dient zodanig klein te zijn dat de voorgeschreven dosis met redelijke nauwkeurigheid uit de injectieflacon kan worden opgezogen.

Klaarmaken van de dosis:

1. Was uw handen voordat u de INCRELEX-injectie gaat klaarmaken.
2. Gebruik elke keer dat u een dosis toedient een nieuwe wegwerpnaald en -injectiespuit. Gebruik de injectiespuiten en -naalden maar één keer. Gooi ze op de juiste manier weg. Naalden en spuiten mogen **nooit** met anderen worden gedeeld.
3. Controleer de vloeistof om er zeker van te zijn dat deze helder en kleurloos is. Niet gebruiken na de uiterste gebruiksdatum. Niet gebruiken als de vloeistof troebel is of als u deeltjes ziet. Als een injectieflacon bevroren is (geweest), moet de injectieflacon op de juiste manier worden weggegooid zoals beschreven in rubriek 5 van de bijsluiter.
4. Als u een nieuwe injectieflacon gebruikt, verwijder dan de beschermdop. Verwijder de rubber stop niet.
5. Veeg de rubber stop van de injectieflacon af met een alcoholdoekje om te voorkomen dat de injectieflacon wordt besmet met ziektekiemen, die binnen kunnen dringen wanneer vaker een naald in de injectieflacon wordt gestoken (zie afbeelding 1).

Afbeelding 1:
Bovenkant afvegen
met alcohol

6. Trek, voordat u de naald in de injectieflacon steekt, de zuiger van de injectiespuit terug tot er net zo veel lucht in de injectiespuit opgezogen is als de voorgeschreven dosis groot is. Steek de naald door de rubber stop van de injectieflacon en druk de zuiger in zodat de lucht in de injectieflacon wordt gespoten (zie afbeelding 2).

Afbeelding 2:
Spuut lucht in de
injectieflacon

7. Laat de naald met de injectiespuit eraan in de injectieflacon zitten en draai het geheel om. Houd de injectiespuit en de injectieflacon stevig vast (zie afbeelding 3).

Afbeelding 3:
Klaarmaken voor opzuigen

8. Zorg ervoor dat de punt van de naald zich in de vloeistof bevindt (zie afbeelding 4). Trek de zuiger zover terug dat de juiste dosis in de injectiespuit wordt opgezogen (zie afbeelding 5).

Afbeelding 4:
Punt van de naald in
de vloeistof

Afbeelding 5: De
juiste dosis opzuigen

9. Controleer of er luchtbelletjes in de injectiespuit zitten voordat u de naald uit de injectieflacon trekt. Als er luchtbelletjes in de injectiespuit zitten, houd de injectieflacon en de injectiespuit met de naald dan rechtop en tik tegen de zijkant van de injectiespuit tot alle luchtbelletjes naar boven zijn gedreven. Druk de zuiger omhoog en spuit de luchtbelletjes naar buiten; zuig daarna weer vloeistof op tot u de juiste dosis in de injectiespuit heeft (zie afbeelding 6).

Afbeelding 6: Luchtbelletjes
verwijderen en de injectiespuit
bijvullen

10. Trek de naald uit de injectieflacon. Zorg ervoor dat de naald niets aanraakt. U bent nu klaar om te injecteren (zie afbeelding 7).

Afbeelding 7: Klaar om te injecteren

Het injecteren van de dosis:

Injecteer INCRELEX op de manier die u uitgelegd is door uw arts.
Geef de injectie niet als u/uw kind niet vlak vóór of na de injectie kunt/kan eten.

1. Stel vast waar u wilt injecteren: de bovenarm, de dij, de bil of de buik (zie hieronder). Elke volgende injectie moet op een andere plaats worden toegediend (rotatieschema).

Bovenarm

Dij

Bil

Buik

2. Maak de huid op de injectieplaats schoon met alcohol of water en zeep. De injectieplaats moet droog zijn voordat u de injectie toedient.

3. Trek de huid iets omhoog. Steek de naald in de huid op de manier die uw arts u heeft laten zien. Laat de huid los (zie afbeelding A).

Afbeelding A: De huid iets optrekken en op de uitgelegde manier injecteren

4. Druk de zuiger van de injectiespuit langzaam helemaal in en zorg ervoor dat alle vloeistof wordt ingespoten. Trek de naald recht naar buiten en druk enkele seconden zachtjes met een gaasje of een watje op de plaats, waar u uzelf/uw kind geïnjecteerd heeft. **Niet over dit gebied wrijven** (zie afbeelding B).

Afbeelding B: Drukken (niet wrijven) met een gaasje of een watje

5. Houd u aan de instructies van uw arts voor het weggoien van de naald en de injectiespuit. Doe de dop niet terug op de injectiespuit. De gebruikte naald en injectiespuit moeten in een scherpafvalcontainer, een harde plastic fles (bijvoorbeeld een afwasmiddelfles) of een metalen bus (bijvoorbeeld een leeg koffieblik) worden weggegooid. Deze containers moeten op de juiste wijze worden afgesloten en afgevoerd.